

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากที่ใช้เวลายาวนานถึง 15 ปี ในที่สุดคณะทำงานในการรับจีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (The Working Party on China's Accession) ก็ลงมติให้รับจีนเข้าเป็นประเทศสมาชิกในลำดับที่ 143 เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2001 เรียบร้อยแล้ว โดยคณะมนตรีทั่วไปของ WTO ได้เสนอให้รัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ให้การรับรองการเข้าเป็นสมาชิกต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ 4 ที่ประเทศกาตาร์ เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2001 และหลังจากนั้นในอีก 30 วัน จีนจะต้องดำเนินการด้านกฎหมายภายในประเทศ เพื่อให้สภาจีนลงสัตยาบันรับรองข้อตกลงดังกล่าว และแจ้งต่อ WTO จึงจะมีผลโดยสมบูรณ์ นั่นคือ ในวันที่ 11 ธันวาคม 2001 จีนจะได้สถานะเป็นสมาชิก WTO อย่างเป็นทางการ

ในอดีตเมื่อปี 1947 จีนเคยเป็น 1 ใน 23 ประเทศผู้ก่อตั้งเกตต์ หรือความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT-General Agreement on Tariff and Trade) แต่หลังจากชัยชนะของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำให้จีนต้องเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 1949 จึงส่งผลให้จีนต้องออกจากความเป็นสมาชิกเกตต์

อย่างไรก็ตามในอีก 40 ปีต่อมา รัฐบาลจีนได้ขอเข้าเป็นสมาชิกเกตต์อีกครั้ง เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 1986 โดยเกตต์ได้แต่งตั้งคณะทำงานในการรับจีนเข้าเป็นสมาชิกขึ้นในปี 1987 ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิก ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการที่จีนจะเข้ามาเป็นสมาชิก ในด้านการค้าสินค้าเท่านั้น แต่เนื่องจาก เหตุการณ์ที่รัฐบาลจีนปราบปรามขบวนการนักศึกษาที่เรียกว่าจั๊วประชาธิปไตย ณ จตุรัสเทียนอันเหมินเมื่อกลางปี 1989 ทำให้การเข้าเป็นสมาชิกเกตต์ต้องล่าช้าออกไป ประกอบกับประเทศมหาอำนาจที่มีบทบาทสำคัญทางการค้าโลก เช่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ให้ความระมัดระวังมากขึ้นในการที่จะรับจีนเข้ามาเป็นสมาชิก

ต่อมาหลังจากการเจรจารอบอุรุกวัยปี 1986 - 1993 ได้มีการจัดตั้งองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 1995 คณะทำงานในการรับจีนเข้าเป็นสมาชิกเกตต์ ก็ได้เปลี่ยนเป็นคณะทำงานในการรับจีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก และได้เพิ่มขอบเขตมากขึ้น โดยให้ครอบคลุมด้านการค้าสินค้า บริการ มาตรการที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษี และกฎระเบียบด้านการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาเข้าไปด้วย

หลังจากนั้นจีนก็ได้มีความพยายามที่จะลดกำแพงภาษีลงโดยตลอดเป็นระยะๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของ WTO แต่การที่จีนจะเข้าเป็นสมาชิกได้นั้น จำเป็นต้องให้ประเทศสมาชิกทั้งหมดยอมรับ หรือที่เรียกว่าต้องได้ฉันทามติจากทุกประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก

ดังนั้น จีนจะต้องเจรจา 2 ฝ่ายกับประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องใช้เวลายาวนาน เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์มหาศาล ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากที่จีนเข้า WTO โดยเฉพาะในการเจรจากับสหรัฐอเมริกา นั้น มีการตอรองกันเป็นเวลานานกว่าจะทำความตกลงได้ในกลางเดือนพฤศจิกายน 1999 นอกจากนี้สภาองเกรสของสหรัฐอเมริกา ก็ได้อนุมัติสถานะการค้าตามปกติแบบถาวร (Permanent Normal Trade Relation : PNTR) แก่จีนไปเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2000 อันจะเป็นขั้นตอนสำคัญในการเอื้ออำนวยให้จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO ต่อไป

จะว่าไปแล้ว การเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีนนั้นต้องผ่านขั้นตอนมากมาย เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เนื่องจากจีนมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจโลกมากขึ้นเรื่อยๆ จึงทำให้ต้องมีการเจรจาผลประโยชน์กับหลายประเทศ ซึ่งประเทศใดยังมีส่วนได้เสียมาก การเจรจาก็ย่อมต้องยากขึ้นเป็นเงาตามตัว

หลังจากที่จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO จีนจะได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favored Nation) ในเรื่องของการเข้าสู่ตลาดของประเทศสมาชิกอื่นๆ โดยประเทศสมาชิกมีข้อตกลงที่จะยกเลิก หรือค่อยๆยกเลิกการกีดกันสินค้าจากประเทศจีน ตามข้อตกลง WTO หรือตามที่แต่ละประเทศได้ทำความตกลงกับประเทศจีนไว้ก่อนหน้านี้ ในช่วงระหว่างการเจรจา ซึ่งรวมถึงการเปิดตลาดให้แก่อินเทอร์เน็ตในมาตรการภาษีและมิใช่ภาษี และการเปิดตลาดการค้าบริการ ในขณะที่เดียวกันการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน ทำให้จีนต้องเปิดตลาดภายในประเทศให้กว้างขึ้น และปรับปรุงกฎระเบียบให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับของ WTO (ไพบูลย์ อาชารุ่งโรจน์, 2544: 14-15)

ในการนี้จีนได้ประกาศดำเนินนโยบายเศรษฐกิจอย่างไม่เลือกปฏิบัติ มีความโปร่งใส และสามารถคาดการณ์ได้ ตลอดจนยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบที่สำคัญเช่น

-จีนจะไม่เลือกปฏิบัติต่อประเทศสมาชิก WTO จีนยินยอมที่จะถือปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกับสมาชิกทุกประเทศ โดยบริษัทต่างชาติสามารถเข้าไปทำธุรกิจในจีนได้ โดยจะได้รับสิทธิเท่าเทียมกับบริษัทสัญชาติจีน

-จีนยินยอมที่จะยกเลิกระบบ 2 ราคา (Dual Pricing) หรือการตั้งราคาที่ต่างกันของสินค้าซึ่งผลิตเพื่อขายในประเทศและเพื่อการส่งออก

-การควบคุมราคาจะไม่นำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการปกป้องอุตสาหกรรมภายใน หรือผู้ให้บริการในประเทศ

-จีนจะแก้ไขกฎหมายภายใน เพื่อในสอดคล้องกับกฎระเบียบของ WTO

-จีนจะไม่อุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร

-จีนจะจำกัดการสนับสนุนสินค้าเกษตรให้เหลือร้อยละ 8.5 ของมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตร

-จีนจะยังสามารถคงไว้ซึ่งการค้าสินค้าโดยรัฐในสินค้าบางประเภท เช่น เมล็ดข้าว, ยาสูบ, น้ำมัน และสินค้าแร่ อีกทั้งยังคงข้อจำกัดบางส่วนของกิจการขนส่งและกระจายสินค้าภายในประเทศ แต่ข้อจำกัดส่วนใหญ่ของบริษัทต่างชาติที่ทำธุรกิจในประเทศจีน จะต้องถูกยกเลิกทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดภายใน 3 ปี

-จีนจะปฏิบัติตามข้อตกลงปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา TRIPS (Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights) ในทันทีที่เข้าเป็นสมาชิก WTO

-จีนจะยกเลิกระบบการควบคุมโควตาในอนาคต

-ประเทศสมาชิกเดิมยังสามารถใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measures) เป็นระยะเวลา 12 ปี ในกรณีที่สินค้านำเข้าจากจีนอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

จะเห็นได้ว่าจีนมีความพยายามอย่างมากที่จะเข้าเป็นสมาชิก WTO โดยเร็ว เพื่อเข้าไปมีบทบาทในเวทีการค้าโลก เนื่องจากภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์นั้น ประเทศที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของตนให้ก้าวหน้าได้ต่อเมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งเปิดกว้างต่อตลาดต่างประเทศ ดังนั้น หากจีนได้เข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ WTO ย่อมก่อให้เกิดทั้งผลประโยชน์ และผลกระทบต่อจีนรวมถึงเศรษฐกิจโลก เนื่องจากจีนเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก และมีตลาดการค้าขนาดใหญ่ โดยจีนจะกลายเป็นคู่แข่งทางการค้าที่สำคัญของหลายประเทศ ขณะเดียวกันก็จะเป็นแหล่งการค้า การลงทุน และแหล่งวัตถุดิบที่หลายประเทศสนใจจะเข้ามาทำธุรกรรมด้วย ในขณะเดียวกันจีนต้องเร่งปรับกฎระเบียบการค้าภายในประเทศให้สอดคล้องกับระบบการค้าพหุภาคี อันจะเป็นพื้นฐานต่อการเตรียมความพร้อมของจีนที่จะทำให้การรวมระบบเศรษฐกิจของจีนกับฮ่องกงและไต้หวันให้เป็นหนึ่งเดียว ตามความมุ่งมั่นของจีนบรรลุผลได้เร็วขึ้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการที่จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO จะทำให้ภาคราชการและเอกชนต่างๆแสดงความยินดี เพราะเห็นว่าจะทำให้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกดีขึ้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีหลายประเทศที่เดียวที่หวั่นเกรงการแข่งขันกับจีน

สถาบันที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (Political and Economic Risk Consultancy: PERC) ซึ่งตั้งอยู่ที่ฮ่องกง ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักธุรกิจต่างชาติในภูมิภาคเอเชีย 12 ประเทศ เกี่ยวกับการที่จีนได้เข้าเป็นสมาชิก WTO นั้น จะเกิดประโยชน์มากน้อยแค่ไหน สำหรับนักธุรกิจที่มองในแง่ดีมากที่สุดคือ ไต้หวัน โดยนักธุรกิจทั้ง 100% เห็นว่าจะเกิดประโยชน์ เนื่องจากไต้หวันเข้าไปลงทุนในจีนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นนักลงทุนไต้หวันเหล่านี้จะได้รับประโยชน์เต็มที่จากผลกำไรในการลงทุน รองลงมาคือ เกาหลีใต้ โดยนักธุรกิจที่เห็นว่าจะเกิดผลทางบวก มีสัดส่วน 92.3%, ญี่ปุ่น 85.7%, ฮ่องกง 82.1%, ไทยและอินโดนีเซียมองในแง่ดีเท่ากันคือ 66.7%

สำหรับนักธุรกิจที่มองในแง่ลบคือ สิงคโปร์ โดยมีสัดส่วนเพียง 40% ที่เห็นว่าจะเกิดประโยชน์, ฟิลิปปินส์ 30.8%, มาเลเซีย 9.1%, เวียดนาม 5.6% และสำหรับอินเดีย 0% นั่นคือไม่มีนักธุรกิจคนใดเลยที่เห็นว่า การที่จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO จะเกิดประโยชน์ (ยุทธศักดิ์ คณาสวัสดิ์, 2543: 22)

ภาวะการแข่งขันและการค้าระหว่างไทยกับจีน

เมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO ก็เป็นเสมือนการเปิดประเทศสู่โลกภายนอกโดยสมบูรณ์ ส่งผลให้ความสัมพันธ์กับต่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการลงทุนจากต่างประเทศ ด้วยข้อได้เปรียบด้านแรงงาน และนโยบายเปิดประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งจะเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้แก่สินค้าที่ผลิตในประเทศจีนในระยะต่อไป ทำให้สินค้าจากประเทศไทยหลายชนิด จะต้องเผชิญกับการแข่งขันกับสินค้าจากประเทศจีนในตลาดต่างๆ ทั้งนี้ประเทศคู่ค้าสำคัญของจีน ซึ่งได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่นนั้น ล้วนเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยด้วยเช่นกัน

จากการเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกของไทยกับจีนในตลาดสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ดังในตารางที่ 1 พบว่าสัดส่วนสินค้าออกของไทยใน 3 ตลาดดังกล่าว เมื่อเทียบกับจีนลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทของสินค้าไทยในตลาดส่งออกหลักดังกล่าว เมื่อเทียบกับจีนแล้ว มีแนวโน้มลดลงเป็นลำดับ

อย่างไรก็ตาม จีนมิใช่เป็นเพียงคู่แข่งสำคัญของไทย แต่ยังมีสถานะเป็นประเทศคู่ค้าที่มีความสัมพันธ์กับไทยอย่างแน่นแฟ้นในตลอดระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา โดยจีนเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 6 และเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 4 ของไทย ในขณะที่ไทยเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 17 และเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 12 ของจีน ปริมาณการค้าระหว่างไทยกับจีน เป็นไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นตลอดมา ยกเว้นในปี 2541 ซึ่งปริมาณการค้ารวมลดลงร้อยละ 11.8 สาเหตุจากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและในประเทศไทย ทั้งนี้ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าแก่จีนมาโดยตลอดในช่วงปี 2538-2543 ไทยขาดดุลการค้าแก่จีนมูลค่าเฉลี่ยปีละ 369 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และขาดดุลสูงสุดในปี 2542 มูลค่า 611.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2544: 7)

ตารางที่ 1.1 ส่วนแบ่งตลาดสินค้าออกสำคัญของไทยเมื่อเทียบกับจีนในตลาดส่งออกสำคัญ

หน่วย : ร้อยละ

สินค้า	สหรัฐอเมริกา				สหภาพยุโรป				ญี่ปุ่น			
	ปี 2537		ปี 2541		ปี 2537		ปี 2541		ปี 2537		ปี 2541	
	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน
กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	28.6	3.5	21.4	0.9	7.8	1.2	6.9	2.8	18.8	4.9	9.2	2.8
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	2.7	15.6	2.9	11.0	1.3	8.1	0.9	8.2	2.4	58.6	1.8	67.9
เครื่องใช้ไฟฟ้า	2.5	9.8	2.3	14.4	0.7	3.6	1.1	5.7	7.3	13.6	6.5	28.4
เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	3.2	2.5	3.4	6.3	0.8	1.7	1.0	2.6	4.9	3.4	4.6	7.2
รองเท้าและชิ้นส่วน	3.2	44.9	2.7	56.1	3.1	7.6	2.0	8.0	1.7	44.7	1.1	59.3
ของเล่น	3.1	68.5	0.8	80.3	2.6	36.8	1.4	42.8	4.4	60.6	3.8	73.5
เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	2.5	7.4	1.3	16.1	0.7	1.1	0.6	2.1	16.8	6.6	11.1	12.7
อัญมณีและเครื่องประดับ	5.4	1.7	3.6	2.0	3.4	0.8	2.7	1.9	8.7	0.5	6.1	1.7

ที่มา : Department of State, Washington D.C. JETRO Thailand

ตารางที่ 1.2 สถิติการค้าระหว่างประเทศไทยกับจีน

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ไทยส่งออก		ไทยนำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	%ของไทย	% Δ	มูลค่า	% Δ	มูลค่า	% Δ	
2538	3,743.4	2.9	59.8	1,649.3	75.1	2,094.0	49.5	-444.7
2539	3,827.8	3.0	2.3	1,876.9	13.8	1,950.9	-6.8	-74.0
2540	4,046.6	3.3	5.7	1,774.5	-5.5	2,272.1	16.5	-497.6
2541	3,568.7	3.7	-11.8	1,766.7	-0.4	1,801.9	-20.7	-35.2
2542	4,333.1	4.0	21.4	1,860.9	5.3	2,472.2	37.2	-611.2
2543	6,226.2	4.7	43.7	2,836.6	52.4	2,389.7	37.1	-553.1
2544	2,026.4	4.7	6.6	903.0	2.3	1,123.4	10.3	-220.4
ม.ค.-เม.ย.								

หมายเหตุ : %ของไทย = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, % Δ = %การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

การเปลี่ยนแปลงในบริบททางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศของจีน ซึ่งเป็นประเทศใหญ่ที่โดดเด่นและมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้างในระดับสากล ดังนั้นการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน จึงทำให้ทุกฝ่ายต้องเฝ้าจับตามองอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลประโยชน์และผลกระทบที่จะได้รับจากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ และเมื่อพิจารณาจากความสัมพันธ์อันดีทางการค้าระหว่างไทยกับจีนในตลอด 20 ปีที่ผ่านมา พบว่ามูลค่าการค้าระหว่างไทยกับจีน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในขณะเดียวกัน จีนก็เป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทย ทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาคือ เมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO และได้ปฏิบัติตามข้อผูกพันกับ WTO ในการปรับลดภาษีตามรายการต่างๆแล้ว จะส่งผลทั้งทางด้านบวกและด้านลบต่อไทยอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย ทั้งในระดับมหภาคและระดับภาคการผลิต เมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO และได้ปรับลดอัตราภาษีนำเข้าตามข้อผูกพันที่ให้ไว้กับ WTO โดยประเมินผลกระทบเป็น 2 ช่วง คือช่วงแรก เป็นผลกระทบระยะสั้น เมื่อจีนใช้อัตราภาษีนำเข้าอัตราแรกในวันที่เข้าเป็นสมาชิก WTO (Bound rate at date of accession) และช่วงที่สอง เป็นผลกระทบระยะยาว เมื่อจีนใช้อัตราภาษีนำเข้าอัตราสุดท้าย (Final bound rate)

2. เพื่อประเมินถึงภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบในด้านบวกและด้านลบต่อปริมาณผลผลิต เพื่อดูภาวะการค้าและแข่งขันกับจีนในตลาดโลก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาจะใช้ฐานข้อมูลจาก Software GTAP version4 เป็นหลัก โดยมีข้อมูลดังนี้
 - 1.1 ฐานข้อมูลโครงสร้างเศรษฐกิจจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
 - 1.2 ฐานข้อมูลด้านการค้าระหว่างประเทศและอัตราภาษีปี ค.ศ.1995
2. ใช้ข้อมูลการค้าของจีน จากฐานข้อมูล TRAINS version winter 1998/99 ซึ่งจัดทำโดย UNCTAD เพื่อหาอัตราภาษีโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าการนำเข้าของจีน และหาอัตราภาษีของจีนกับประเทศต่างๆ (Bilateral Tariff Base Rate)
3. ในการศึกษาผลกระทบต่อภาคการผลิต จะแบ่งหมวดของภาคการผลิตตามฐานข้อมูลในแบบจำลอง GTAP เป็น 50 ภาคการผลิต ดังนี้
 - 3.1 ข้าว (Paddy)
 - 3.2 เมล็ดข้าวสาลี (Wheat)
 - 3.3 เมล็ดธัญพืชอื่นๆ (Cereal grain nec)
 - 3.4 ผัก, ผลไม้ และเมล็ดถั่ว (Veg, fruit, nut)
 - 3.5 เมล็ดพืชน้ำมัน (Oil seeds)
 - 3.6 น้ำตาลทราย, น้ำตาลอ้อย (Sugarcane, sugar beef)
 - 3.7 ใยพืช (Plant-based fibers)
 - 3.8 พืชอื่นๆ (Crops nec)
 - 3.9 ฟาร์มปศุสัตว์ (Livestock)
 - 3.10 ผลิตภัณฑ์สัตว์อื่นๆ (Animal products nec)
 - 3.11 นมดิบ (Raw milk)
 - 3.12 ขนสัตว์และไหม (Wool, silk-worm cocoon)
 - 3.13 ผลผลิตจากป่า (Forestry)
 - 3.14 ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (Meat products)
 - 3.15 ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์อื่นๆ (Poultry, sea foods)
 - 3.16 น้ำมันและไขมันจากพืช (Veg oil and fats)
 - 3.17 ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)

- 3.18 ข้าวแปรรูป (Processed rice)
- 3.19 น้ำตาล (Sugar)
- 3.20 ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ (Food products nec)
- 3.21 ประมง (Fishing)
- 3.22 ถ่านหิน (Coal)
- 3.23 น้ำมัน (Oil)
- 3.24 ก๊าซ (Gas)
- 3.25 แร่ธาตุอื่นๆ (Minerals nec)
- 3.26 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและถ่านหิน (Petroleum, coal products)
- 3.27 เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages and tobacco products)
- 3.28 สิ่งทอ (Textiles)
- 3.29 เครื่องแต่งกาย (Wearing apparel)
- 3.30 ผลิตภัณฑ์จากหนัง (Leather products)
- 3.31 ผลิตภัณฑ์จากไม้ (Wood products)
- 3.32 กระดาษและสิ่งพิมพ์ (Paper products, publishing)
- 3.33 เคมีภัณฑ์ ยาง และพลาสติก (Chemicals, rubber and plastic products)
- 3.34 ผลิตภัณฑ์จากแร่ธาตุอื่นๆ (Mineral products nec)
- 3.35 เหล็กกล้า (Ferrous metals)
- 3.36 โลหะอื่นๆ (Metal nec)
- 3.37 ผลิตภัณฑ์โลหะ (Metal products)
- 3.38 ยานยนต์และชิ้นส่วน (Motor vehicles and parts)
- 3.39 อุปกรณ์คมนาคมอื่นๆ (Transport equipments nec)
- 3.40 อุปกรณ์ไฟฟ้า (Electronic equipments)
- 3.41 เครื่องจักรและอุปกรณ์อื่นๆ (Machinery and equipments nec)
- 3.42 อุตสาหกรรมอื่นๆ (Manufactures nec)
- 3.43 ไฟฟ้า (Electricity)
- 3.44 ผลิตและส่งก๊าซ (Gas manufacture, distribution)
- 3.45 น้ำ (Water)
- 3.46 ก่อสร้าง (Construction)
- 3.47 การค้า ขนส่ง (Trade and transport)
- 3.48 บริการด้านการเงินธุรกิจ (Finance, business, recreation)

3.49 ราชการป้องกันประเทศ, การศึกษา, สาธารณสุข (Public administration and defense, education, health)

3.50 ที่อยู่อาศัย (Dwellings)

4. การจัดกลุ่มประเทศที่ใช้ในการศึกษาจากฐานข้อมูลของแบบจำลอง GTAP จะคัดเลือกประเทศสมาชิก WTO ที่เป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของจีนและไทย ซึ่งได้ทั้งหมด 12 ประเทศ / กลุ่มประเทศ ดังนี้

4.1 ไทย

4.2 มาเลเซีย

4.3 สิงคโปร์

4.4 อินโดนีเซีย

4.5 ฟิลิปปินส์

4.6 สหรัฐอเมริกา

4.7 ญี่ปุ่น

4.8 สหภาพยุโรป ประกอบด้วย สหราชอาณาจักร, เยอรมัน, เดนมาร์ค, สวีเดน, ฟินแลนด์ ประเทศอื่นๆในสหภาพยุโรป, กลุ่มประเทศเอฟต้า, และสหภาพยุโรปกลาง

4.9 ออสเตรเลีย

4.10 เกาหลี

4.11 จีน

4.12 ประเทศอื่นๆในโลก

5. ในการวัดผลกระทบจากการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีนนั้น จะใช้อัตราภาษีตามข้อสรุปจากข้อตกลงสองฝ่ายที่จีนทำกับประเทศสมาชิกทั้ง 37 ประเทศ อันเป็นมติรับรองรายงานและตารางข้อผูกพันสินค้าและบริการของจีน ในการประชุม WTO เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2001 โดยคณะทำงานว่าด้วยการพิจารณาให้จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO โดยจะหาอัตราภาษีเฉลี่ย ด้วยการถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าการนำเข้าของจีนจากทั่วโลก

6. การศึกษาในครั้งนี้ไม่ได้วิเคราะห์ผลกระทบต่อภาคบริการ จึงสมมติให้อัตราภาษีคงที่ คือไม่มีการเปลี่ยนแปลง

7. ปรากฏการณ์อื่นๆนอกเหนือจากการลดอัตราภาษี อาทิ ข้อกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี การเจริญเติบโตของประชากร การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน หรือการเปลี่ยนแปลง

แปลงทางเทคโนโลยี มีได้นำพิจารณา เนื่องจากความไม่เอื้ออำนวยของแบบจำลอง และข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการศึกษา

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ปีคริสต์ศักราช (ค.ศ.) ในการอธิบายและพรรณนาความเพื่อสะดวกต่อการอ้างอิงถึงเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้งานวิจัยมีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่คาดว่าจะมีต่อไทย ในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ
2. ผลการวิเคราะห์ข้างต้นจะแสดงให้เห็นถึงจุดอ่อนและจุดแข็ง อันจะนำไปสู่การเตรียมพร้อมเพื่อการปรับตัวของไทย

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปที่มีชื่อว่า GTAP (Global Trade Analysis Project) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการค้า หรือการเจรจาทางการค้าที่มีเพิ่มมากขึ้นโดยตลอดในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมา โดยอยู่ในรูปแบบของเขตเศรษฐกิจเสรี หรือข้อตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคี การศึกษาผลกระทบสามารถพิจารณาได้ทั้งประเทศเดี่ยว และกลุ่มประเทศ และเลือกพิจารณาในภาคการผลิตที่สนใจได้

1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านพัฒนาการทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศจีน, เหตุผลที่จีนต้องการเข้าเป็นสมาชิก WTO, การปฏิรูปและปรับโครงสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับ WTO, กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก รวมทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จีนต้องปฏิบัติภายใต้กรอบ WTO

บทที่ 3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของผลกระทบเมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย, โครงสร้างทางทฤษฎีของแบบจำลอง GTAP, กระบวนการทำ
ซิมิวเลชัน, กรอบแนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์

บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ